

МОЛОДІЙ КОМУНАР

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обласного КСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 13 березня 1984 року

№ 31 (3382).

Ціна 2 коп.

РОЗМОВА НА АКТУАЛЬНУ ТЕМУ

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ЛЕКТОР

Від чого ж залежить рівень лекційної пропаганди серед молоді в першу чергу? Насамперед від того, як організовано роботу лекторської групи. І від того, хто входить до її складу. Тобто від особистості кожного комсомольського лектора, від глибини його компетенції у питаннях, які висвітлює перед аудиторією, від його вміння пояснювати й переконувати. Тут молодим лекторам є у кого вчитися. Скурпульозного вивчення й поширення заслугує робота таких лекторів, як член лекторської групи обкому комсомолу доцент Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, кандидат філософських наук Н. М. Ямко, як головний економіст колгоспу імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району Віктор Антоненко та інші.

Головне завдання лекторських груп — сприяти комітетам комсомолу у вихованні молоді в дусі комуністичної ідейності, радянського патріотизму, інтернаціоналізму, організованості й дисциплінованості, вести серед молоді активну пропаганду досягнень соціалістичного ладу, викрипати пиверти буржуазної пропаганди тощо. Головне завдання кожного комсомольського лектора — вести цю роботу жваво, конкретно, нешаблонно. Хороший досвід лекційної пропаганди нагромаджений у Світловодському, Гайворонському районах.

Однак подекуди формалізм, школярство у лекційній пропаганді серед молоді ще не зжито. Пояснюється це насамперед тим, що лекторські групи не аналізують стану усної пропаганди серед молоді, не працюють постійно над удосконаленням лекційної пропаганди в комсомольських організаціях колгоспів, підприємств і будов; ще нерідко зустрічаються факти, коли лекції роками не рецензуються, поступово втрачаючи свою актуальність — від того знижується наступальність лекційної пропаганди; мало де влаштовується прослуховування і взаємопрослуховування лекторів з наступним обговоренням лекцій молодіжною аудиторією. На жаль, не завжди в комітетах комсомолу з усією серйозністю підходять до планування заходів лекційної пропаганди, а склавши план, не завжди справляються з його виконанням. Так, наприклад, у Голованівському районі з року в рік райком комсомолу ставить завдання організувати вивчення досвіду роботи кращих молодих лекторів, його поширення, а почати цю справу ніяк не наважиться. Ще не відповідає вимогам сьогодення діяльність лекторських груп Петрівського, Бобринецького, Новоархангельського районів.

Одним із найважливіших обов'язків лектора молодіжної лекторської групи є постійна робота над удосконаленням своєї майстерності, пошук і освоєння різноманітних форм і методів лекційної пропаганди.

Завдання лектора — не просто ознайомлення молоді з подіями сучасності, досягненнями науки й техніки тощо, а й формування у неї наукового марксистсько-ленінського світогляду. Про це повинен завжди пам'ятати кожен лектор, до яких би форм роботи він не звертався — будь то лекції-консультації, лекцій-концерти, бесіди чи усні журнали, в якому б напрямі не працював — будь то пропаганда радянського способу життя, досягнень науки чи контрпропаганда.

Комітети комсомолу повинні постійно дбати про те, щоб на такій важливій ділянці, як лекційна пропаганда серед молоді, працювали люди компетентні, ініціативні, котрі вміють захопити молодь, володіють почуттям юного. Лекційна пропаганда — справа не однієї лекторської групи, а всього комсомолу, і їй мають приділяти максимум уваги комсомольські працівники.

Важливо, щоб у кожному комітеті комсомолу, кожній первинній комсомольській організації робота ця велася планово, безперервно, з прицілом на майбутнє, як того вимагають рішення червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

ВЕСНА ІДЕ-ВЕСНІ ДОРОГУ!

У ВІДПОВІДЬ — ТВОРЧА ПРАЦЯ

Наслідуючи ініціативу бобринецьких ремонтників, цими днями молоді механізатори рапортували про виконання своїх соціалістичних зобов'язань. До першого березня вони відремонтували і поставили на лінійку готовності, як і обіцяли, 95 процентів тракторів. Крім того, на лінійку готовності поставлено 52 проценти зернових комбайнів. Успіхів у роботі по підготовці техніки до весняно-польових робіт домоглися молодий комуніст Петро Гаяс, комсомольці Василь Костюк, Василь Басай, Сергій Сучак, Микола Тупас. Нині вони очолюють змагання механізаторів тракторних бригад колгоспу імені Куйбишева Устинівського району.

На знімку: механізатор Микола ТУПАС.

Текст і фото М. САВЕНКА.

ДІЄ ЗАГІН РОДЮЧОСТІ

Вже почав відлік своїх перших днів березень. На порозі — сімба. В комплексі всіх агротехнічних заходів нагромадження на полях різноманітних добрив має особливе значення: адже від нього залежить родючість ґрунту.

На комсомольському відділку радгоспу «Маловисківський» одразу ж після оголошення в області чотиримісячника активно включилися в проведення важливого агрозаходу — вивезення на поля органічних добрив. Тон у змаганні задає комсомольсько-молодіжна бригада на чолі з уже досвідченим водієм комсомольцем Ярославом Гурчем. Своє завдання — вивезити кожного дня не менше 300 тонн органіки — хлопці перевищують, доставляючи щодня на поля 350—400. Старанність, сумлінність, а головне — чітка організація робіт — ось складові успіху комсомольців, серед яких виділяються водії Петро Піхальонко та Володимир Драбленко.

С. КУДРЯ.
Маловисківський район.

НАШ СУЧАСНИК

ЗНОВУ В СТРОЮ

У комсомольському комітеті — цікава розмова. В колгосп прибула нова техніка — трактори, комбайни. І правління вирішило ці машини вручити молодим механізаторам. Молоді в бригадах багато, от тепер і думай, вибериш щасливих.

Микола струсонує чубом:

— Це добре. Але я свого голубого «Беларуса» не проміняю на інші. Байду же, що йому літ та літ — він у мене ще потрудиться на славу!

І тоді у пам'яті зринула далека осінь...

Восени — робіт та робіт! Дорогою від соняшникового та кукурудзяного ланів одна за одною пролітали машини, заповнені оранжевими качанами, чорним оксамитовим насінням. На вузькій зеленій смузі бурякової плантації теж ле змоякають мотори. Всюди ніби лад, та бригадир тракторної комуніст Анатолій Миколайович Петруня чомусь аасмучений.

— Що трапилось, бригадире? Не вкладається у графіки?

— Та ні. Робота йде

добре. Тут інше. Тракторист іде в армію. З одного боку радію — хорошого хлопця віддаємо до лав Радянської Армії. А разом з тим — шкода. Микола Бичок — наймолодший тракторист, недавно прийшов із ПТУ. І всі ми вже полюбили його. Яку роботу не зробить, тільки спасибі кажеш.

Того ж дня я побачив і Миколу — не в робочій формі, а в святковому одязі. Прийшов він у бригаду, щоб попрощатись із своїми товаришами, із своїм сталевим другом...

Проводжала його вся бригада. Наказували берігти Вітчизну. За традицією вручили й подарунок — речовий мішок, конверт і папір, щоб писав, дали й грудочку рідної землі з просвібою повернутись у колектив.

Він дякував. За тепло, за добро, за щирі слова... Тоді ж у його очах з'явився і скупя слеза. Бо не зовсім легкою була його доля. Сім'я рано залишилася без батька, мати хворіла. Ще в дитинстві він зрозумів, що значить Вітчизна, що значить праця, а пізніше — що значить

плече стаю їх друзів, слово й увага учителів, комуністів бригади. Небагато попрацював, та всім серцем відчув — тут його друга, трудова сім'я...

Ніби й не було двох років. Ще в солдатській шинелі він з'явився у засміженому степу, з рідної тракторної бригади:

— Приймете?

До виборів у Верховну Раду СРСР механізатори еразково відремонтували все ґрунтообробне, посівне знаряддя, трактори, що братимуть участь у весняній сімбі.

Тепер у бригаді дві гарні точки — у майстерні і на польовому стані. Тож кожній робочій руці дуже дорого. Тож радо зустріла Миколу вся бригада. Тож радо відповів йому бригадир:

— Звичайно, приймемо. Куди підеш — у майстерню до ремонтників чи зразу ж візьмеш трактора?

— А де зараз більша потреба?

— І там, і там.

— Тоді — на трактор.

Скучно за ним.

— Хай буде по-твому. До речі, у нас є й нова техніка...

— Чекайте, Анастолій Миколайовичу. Цю повинну я вже чув. Та якщо не бігає між «МТЗ» якщо ваша згода — мені його...

— Гаразд. Роботи вистачить — і транспортувати корми на ферми, і вивозити добрива на поля. Але деякий час доведеться попрацювати і за себе, і за товариша. Бо другий «МТЗ» поставили на ремонт. Витримає?

— Я ж солдат. Анастолій Миколайовичу...

А пещорами — навчання. Щопонеділка — у школі комсомольської політосвіти, щоп'ятниці — в агрошколі. Комсомольсько-молодіжна ланка, у якій і він вирощує кукурудзу на зерно за індустріальним методом, взяла соціалістичні зобов'язання: одержати з кожного гектара по 60 центнерів зерна. І комсомольське слово треба підкріплювати щодня, щогодини ділами...

Тракторів у бригаді чимало — майже тридцять. І між ними й голубий «МТЗ». Микола знову в строю. На цей раз — у трудовому. Перевин у нього не було...

М. СТОЯН,
громадський кореспондент «Молодого комунара»
Колгосп імені Куйбишева, Новомиргородський район.

У молодіжних колективах області завершилась суспільно-політична атестація учасників Всесоюзного Ленінського заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — у житті!». Підсумки засідань атестаційних комісій, комсомольські збори показують, що особиста відповідальність за втілення в життя планів партії — найхарактерніше почуття, яке викликало у юнаків та дівчат рішення грудневого (1983 р.) і лютого (1984 р.) пленумів ЦК КПРС. Включившись у всепартове боротьбу за підвищення ефективності виробництва, молоді трудівники області підтримують ініціативу трудових колективів — боротися за понадпланове підвищення продуктивності праці на один процент і зниження собівартості продукції на 0,5 процента.

Заступивши на трудову вахту, присвячену 60-річ-

Час сподівань і звершень

цю присвоєння комсомолу імені Володимира Ілліча Леніна, молодь області ударно трудиться в усіх галузях народного господарства. Досягати у четвертому році п'ятирічки понадпланового підвищення продуктивності праці на 8 процентів зобов'язалась комсомольсько-молодіжна бригада кіровоградського заводу «Гідросила», яку очолює І. Бадюк. Цей почин підтримали комсомольсько-молодіжні колективи Кіровограда, Олександрії, Світловодська, Гайборонського, Новоукраїнського та інших районів.

«60-річчю з дня присвоєння комсомолу імені Леніна — 60 ударних вахт!» — так рішення прийняли під час проведення суспільно-політичної атестації моло-

ді трудівники цеху № 9 Світловодського заводу чистих металів.

Річне завдання до Дня машинобудівника вирішили виконати цього року члени комсомольсько-молодіжного колективу кіровоградського виробничого об'єднання по сіваках «Червона зірка», який очолює делегат XIX з'їзду ВЛКСМ Леонід Попов. Цю ініціативу підтримали всі комсомольсько-молодіжні бригади червонозорівців. А комсомольсько-молодіжний колектив в'язальниць Кіровоградської папирної фабрики ширше відпрацювати у четвертому році п'ятирічки п'ять днів на законномленій сировині і матеріалах.

Особливої значимості суспільно-політичної атестації учасників Ленінського

заліку надають і факти, що в роботі атестаційних комісій брали участь партійні, радянські працівники, ветерани партії і комсомолу, війни і праці, патівники молоді.

Питання збереження миру — найактуальніше сьогодні. І це добре розуміє молодь Кіровоградщини. Комсомольсько-молодіжний колектив Олександрійської фабрики діаграмних паперів у ході суспільно-політичної атестації зобов'язався щомісяця перераховувати один процент заробітної плати у Фонд миру. Переводити кошти у Фонд миру зобов'язались і комсомольці Кіровоградського будівельного технікуму, медичного училища та інших навчальних закладів.

Під час атестації у

КМК автопарку колгоспу імені К. Маркса Добровеличківського району комсомольці вирішили у березні провести суспільно-політичну атестацію, присвячену 40-річчю визволення району від німецько-фашистських загарбників, а зароблені кошти перерахувати у фонд проведення Всесвітнього фестивалю молоді в Москві.

Збагачуються і удосконалюються форми проведення Всесоюзного Ленінського заліку. Ленінський залік — це етапна подія в біографії юнаків і дівчат, приурочена знаменним подіям у житті країни, партії, комсомолу. Суспільно-політична атестація учасників Ленінського заліку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — у житті!» це раз підтвердила, що юнаки

ЛЕНІНСЬКИЙ

ЗАЛІК

і діюча область разом з усією радянською молоддю сповнені рішучості не тільки забезпечити виконання планових завдань цього року, а й використати всі можливості для їх перевиконання, всі свої сили, стремління, творчу енергію присвятити беззавітному служінню справі партії.

О. КОРЕПАНОВ,
завідуючий відділом
пропаганди і культурно-масової роботи
обкому ЛКСМУ.

Звання лідера зобов'язує

За підсумками минулого року переможцем соціалістичного змагання серед КМК колгоспу імені Карла Маркса став комсомольсько-молодіжний колектив автопарку (керівник комуніст А. Г. Ганченко, групкомсорг Григорій Поливаний).

Вироблено 1831 140 тонн кілометрів при плані 1 794 430, зекономлено 325 кілограмів пального. Загальне виконання зобов'язань складало 124,8 процента. За цей трудовий успіх колектив, де трудяться кращі молоді водії М. Торошик, М. Шеащенко, В. Коляда, В. Бондаренко, занесений на районну Дошку пошани. На високу оцінку їхньої праці

хлопці відповіли ще більш напруженими зобов'язаннями: вирішено виробити 1 880 500 тонно-кілометрів, зекономити 8440 кілограмів пального і підвищити продуктивність праці на 4,6 процента.

На зборах колективу, де обговорювалися матеріали позачергового лютого (1984 р.) пленуму ЦК КПРС і проводилася громадсько-політична атестація комсомольців і молоді виступили з ініціативою: 17 березня провести комсомольсько-молодіжний суботник, присвячений 40-річчю визволення району від німецько-фашистських загарбників, і зароблені кошти перерахувати до фонду Всесвітнього фестивалю молоді і студентів, який відбудеться в Москві.

Р. ГУМАНЕНКО,
Інструктор Добровеличківського району
ЛКСМУ.

Після закінчення технікуму Валентина ЛУЗАНОВА вже сьомий рік працює старшим продавцем комплексу «Дитячий світ» кіровоградського УТО «Кіровоград». Ввічлива, компетентна, комунікабельна — ось її риси як продавця. Це і допомагає їй завжди достроково виконувати плани товаробігу. За це і шанують її колеги — адже вони вибирають Валентину Лузанову своїм комсомольським секретарем.

Фото В. ГРИБА.

ДОВЕСТИ—

ЗНАЧИТЬ ПЕРЕКОНАТИ

способів виробництва. А сучасному молодому робітнику, людині грамотній, ерудованій (саме такими ми хочемо бачити їх сьогодні), це просто необхідно. Моє ж завдання — подати їм цей курс так, щоб вони сприймали його з інтересом, щоб правильно зрозуміли основні закони суспільного й економічного розвитку, знали твори класиків марксизму-ленінізму.

Цей курс у системі комсомольської політосвіти я веду вперше. Політекономію вивчала ще в інституті. Тому й самій доводиться поновлювати свої знання, старанно готуватися до кожного заняття.

Зрозуміла, що кожному темі дуже вигідно (так сприймається краще) подавати у порівнянні двох суспільно-економічних систем — соціалізму і капіталізму. Потрібно щоразу наводити

цікаві цифри і факти, які показували б переваги соціалістичного ладу над капіталістичним. Ну, ось, наприклад, наше останнє заняття на тему: «Економічні ознаки капіталізму» я почала з такої статистики: за останні десять років обсяг промислової продукції в СРСР подвоївся, а Сполучених Штатах для цього потрібно було 17 років, ФРН і Франції — 18, Великобританії — 26.

Я помітила, що саме таке коротке повідомлення без зайвих коментарів здатне спрямувати увагу слухачів у потрібне русло. Тобто переконати людей можна фактами — точними, цікавими, різноманітними. Постійно, читаючи газети, дивлячись телевизор і слухаючи радіо, намагаюся підбирати цікаві приклади для занять.

Предметом жвавого об-

говорення стають у нас на заняттях і приклади з життя заводу, цеху. Інколи навіть спеціальні завдання слухачам даю — підготувати, скажімо, аналіз роботи цеху за місяць чи за тиждень. Мої слухачі охоче беруться за них. Постійно говоримо на наших заняттях про підвищення продуктивності праці на виробництві взагалі і на нашому підприємстві зокрема. Кілька разів ми запрошували до нас на заняття передових виробників заводу. Ось і нещодавно перед слухачами ділився досвідом один із кращих наставників молоді токаря В. Д. Лапенко.

Н. КОПІЯКО,
інженер-технолог, пропагандист системи комсомольської політосвіти
ремонтно-механічного заводу імені В. К. Таратута.

м. Кіровоград.

СТО ДОРІГ — ОДНА ТВОЯ

«Баришня, будь ласка, три дзвінки».

«Моя сестра працює телефоністкою. Не раз я спитувала Татю про її роботу. І від сестриних розповідей сама «затворилася» вивчитися на телефоністку.

Хотіла б узяти, коли і де вперше полилася мішечка телефонний зв'язок і чи є в Кіровограді навчальні заклади, в яких готували б спеціалістів з мого улюбленого фаху.

О. Тараканова.

У просторому комуністичному залі міжміської телефонної станції м. Кіровограда багато світла і по-домашньому затишно. У цьому приміщенні одночасно працюють більше п'ятдесяти телефоністок.

Робоче місце кожної — це безліч різних кнопок, шнурів, світлових табличок, перемикачів. Людині некомпетентній розібратися в усьому складній техніці неможливо. А ось учениці

Кіровоградського училища № 1, які постійно бувають на МТС, щоб теоретичні знання закріпити практично, почувати себе до впевнено. Люда Москальченко, Олена Коханенко, Віра Кулик, Жанна Діхтірьова вже можуть працювати парівні з досвідченими телефоністками. Їх на міжміській багато. Приміром, О. М. Будянська має 33-річний стаж роботи, В. В. Єлічєва і О. Ф. Сидоренко — по 16 років. Та чи не найбільше молодих працівників звертаються по допомогу до Раїси Калінівни Самойленко, майстра виробничого навчання училища.

Ввічливість, чуйність, оперативність, блискуче знання географії, ерудованість — ось далеко не повний перелік якостей, які повинні мати сучасна телефоністка. Між іншим,

такими вони були і більше ста років тому. Хочете дізнатися конкретніше? Тоді давайте зробимо невеликий екскурс у XIX століття.

1876 рік. Викладач школи для глухонімих швед Олександр Белл одержав патент на телефон: для одних — чудо з чудес, для інших — просто дитячу забаву. Однак «забаву» швидко оцінили як потрібну річ у Європі і за океаном. Через 5 років російський уряд уклав договір із Беллом, і вже наступного року в Москві по Кузнецкому мосту № 6 відкрилася перша телефонна станція на 26 абонентських номерів. Плата за телефонні послуги була надзвичайно високою — 250 карбованців на рік.

Люди старшого віку добре пам'ятають ті часи, коли телефоністок називали баришнями. Ними, як правило, ставали дівчата (важалося, що заміжня жінка втрачає ніжність і милозвучність голосу), зростом не вище 155 сан-

тиметрів, з розмахом рук 154 сантиметри. Ставилися вимоги до одягу телефоніст: довге плаття з бантами і глухим коміром. Манери — найвишуканіші, а розмовляти така дівчина повинна обов'язково з іноземним акцентом. Баришні брали на роботу після середніх і вищих жіночих навчальних закладів. По закінченні змін їх чекала карета і гамірлива молодь. Бо ж позайомитися з дівчиною такої престижної професії хотілося багатьом...

І на закінчення ми попросили Р. К. Самойленко відповісти безпосередньо на запитання не тільки Ольги Тараканової, а й багатьох інших читачок, котрі теж цікавлять професія телефоністок.

— Технічне училище № 1 створено 1966 року. Тут готують телефоністок, телеграфістів, кіномеханіків, операторів зв'язку, механіків по ремонту радіо-і телеапаратури, монтерів АТС. При вступі абітурієнти проходять співбесіду з фізики і географії за програмою середньої школи. Строк навчання з фаху телефоністок — один рік. Випускники ТУ одержують направлення в усі області республіки.

Т. СТОРОЖУК.

Не старіють душею ветерани

Він стояв — уважний, напружений — перед сімдесятигольним хором. На грудах — медалі ветерана війни. Коли прозвучали слова ведучого концерту: «День Перемоги», музика Давида Тихманова, слова Володимира Харитонюка, дирижує Борис Сипливій, — серце його забилося гучніше. В залі будинку культури шахти «Світлопільська» було тихо. Люди, котрі сиділи тут, добре знали його. Свого часу Борис Якович диригував хорами культосвітнього училища, м'ясокомбінату, лікарні, універмагу «Овелей-пий», санстанції.

Та й перед хором міліції, яким диригував того дня, він стояв не вперше. На сценах міст Кіровограда, Дніпропетровська, Кременчука виступав із великим успіхом цей хор під його керівництвом.

Та сьогодні Борис Якович хвилювався особливо. Воно й зрозуміло: в залі були присутні Герої Радянського Союзу А. Худякова, І. Туйгунов, котрі визволяли Олександрію від німецько-фашистських загарбників. Ветір був присвячений 40-річчю визволення міста. Вшановували визволителів-ветеранів Великої Вітчизняної. І він бачив перед собою не просто обличчя хористів — перед ним стояли ветерани, їхні сини і дочки.

Працьовитою була сім'я Сипливіх. Любили тут і пісню, і музику. Це передалось від батька і матері. Всі вони гарно співали. Одного разу батько купив хлопцям гітару. А як ішли з покупкою, то таки не втрималися: звернули з дороги, сіли край жита і... підбравши одразу на слух музику до української народної пісні «Вийди би в бандажу».

Часто згадує Борис Якович двадцять років — час становлення молодого республіки Рад. Перші унівські концерти, перші музичні суботи в школі і концерти перед дорослими — все це запам'яталося назавжди. Незабутні дні ренетції, спроби постановки опери із опер. А почалося це з того дня, коли до Малої Виски йшла цукровий завод завітала московська пересувна трупа, яка показала кілька класичних опер, серед яких була «Ріголетто» Д. Верді.

Це зачарувало молодь настільки, що вони вирішили спробувати ставити опери самі. Першою ластівкою була сцена з опери П. Чайковського «Пікова дама», далі — сцена дуелі з опери «Євгеній Онегін», а потім опера С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм» та інші. Велике значення у формуванні естетичних смаків юних відігравав їхній керівник — справжній ситуацій культосвітньої роботи Ю. Дудерівський.

А незабаром Бориса було зараховано до музичного училища. Кращий комед-

малець, активіст громадської роботи він першим із мало-висківців мав навчатися на співака в столиці нашої Батьківщини — Москві.

Заняття улюбленою справою, перші удачі і поразки, хвилююча участь у відповідальних концертах, перше визнання і запрошення до консерваторії ім. П. І. Чайковського... Та не судилося доспівати чарівних пісень Борису. Почалася Велика Вітчизняна.

Спочатку працював у Всеукраїнському радіокомітеті в Саратові. Та розуміючи, що його місце на фронті, незабаром став мінометником. Дні і ночі жорстоких боїв біля Керчі і Аджимушка-я, учасником яких він був, загартували молодого воїна. Поранення. А далі він — соліст військового ансамблю п'ятої ударної армії. Берлін, рейхстаг і довгожданний День Перемоги. В цей день співав він перед солдатами, радіючи з усіма воїнами за радянський народ, що став переможцем у цій жорстокій війні.

Повернувшись додому, на рідну зранену війною, мало-висківську землю. Заживали фронтів рани, заживали і рани на землі. Зазвучали знову пісні радості, а організатором співу став Борис Якович. Багато праці оклав він у розвиток хорового мистецтва рідного краю. І по сьогодні Мала Виска славиться своїми пісненими традиціями.

У 1969 році Бориса Сипливого як досвідченого хормейстра запрошують працювати в Олександрійське культосвітнє училище. Погодився. І тут проявилися нові вміння — вміння досвідченого педагога-виконавця молоді, цікавого самодіяльного композитора, піснї якого виконують багато самодіяльних хорів та ансамблів. Пісні його друкувалися у республіканських збірниках. Найбільш подобається людям пісня «Кіровоградщина моя» на слова Є. Доломана. Проте Борис Якович не заспокоївся на цьому, відчув необхідність навчатися далі. У п'ятдесятилітньому віці складає на відмінно істотні екзамени до Харківського інституту культури.

Роздуми, що воедило злилися з піснями, були обірвані заключним акордом та громом оплесків. Зазвучала інша пісня — «Не старіють душею ветерани» Я. Белінського та С. Гулакова. Хористи співали сьогодні не тільки про ветеранів війни, присутніх в залі, а й про самого Бориса Сипливого.

Пому сьогодні шістдесят шість, та ні один святковий концерт в місті, не проходить без його участі. Якщо він не диригує хором, то співає сам.

Опустилася завіса. Борис Якович поспішає додому, у нього ще невдаждні справи: потрібно допомогти вучці у складанні сценарію тематичного вечора для старшокласників, монітувати кінофільм про її друзів та вчителів, підібрати музику для його супроводу.

В. БАННИК,
зав. відділом культури Олександрійського міськвиконкому.

А К ПРАВИЛО, на обласних змаганнях приїждять кращі спортсмени колективів фізкультури — розрядники, юнаки та дівчата із золотими значками ГПО. Організатори турнірів чекають від них зрослих результатів. Та, на жаль, трапляється часом протилежне. На першості обласних змагань із зимового багатоборства ГПО, наприклад, представники Добровеличківського району запитали:

— Який результат треба показати в тирі, щоб підтвердити норматив на золотий значок?

участі у фінальних змаганнях колгоспної спартакіади. Іншим разом з комсомольцями Харланова береться за обладнання простих спортивних майданчиків безпосередньо у виробничих підрозділах. І ось уже є конкретна віддача — дві третини всіх працюючих у колгоспі постійно займаються фізкультурою і спортом. 164 з них виконали нормативи масових розрядів, 7 стали першорозрядниками. Спортсмени Дмитрівки постійно займають призові місця на районних і обласних спартакіадах змаганнях, у

інституту. Перед цим команда цього колективу не взяла участі в шахосому турнірі. То чим же займається тут інструктор? В міськраді «Колос» нам сказали, що сам він трює, ніби проводить виробничу гімнастику. Неважко вона, і має весь робочий день? Перевірили. Ніхто в обласнійспіці про ті фізкультури й не чує. Сеникову зробили зауваження. А він своє:

— Я інструктор-методист з виробничої гімнастики. І готувати команди до змагань не зобов'язаний. А ось Євген Бондюк з

воду... «Колос» генер «вирують» райспорткомітет і райраду «Колоса» на всі обласні змагання. Ож, це не збірний район. В інших колективах фізкультури таке собі безпечно залишилося. Хіба що в школах проводяться спартакіади поєдинки. І то нерегулярно. Чому такі? Кажуть, немає інструкторів, таких, як Бондюк. То навіщо ж тоді звітувати, що торік у районі підготовлено 2333 громадських фізкультурних активістів (це без 1/4, що в загальноосвітніх школах). Для чого? Для «галочки».

ЩЕ про один штрих до роз'яснення проблеми. Інструктор по спорту повинен мати свою чітку позицію. Принципового не примусять бути за кур'єра, посылного, активно діючого фаворита не перетворять на старшого кудди пошлють.

Ось прийшла працювати в вертопорт Людмила Салтикова і одразу поставила свою вимогу: «Не допускати до польотів льотчиків, якщо вони не складуть залік з фізичної та військово-технічної підготовки. І спробували заперечити: «Та вони ж міцні хлопці, коліси давали клас». А Людмила: «А коліси? А тепер потрібна перепідготовка». Довела, наполягала на своєму. І її розуміли, підтримали, допомогли.

У міських і районних спорткомітетах, обласних спортивних товариства знають, скільки в нас інструкторів. Та не завжди нам відомо, хто з них насправді професіонали, а хто працює за зразком «каби день до завтра». В Укрінвеському районі, наприклад, кращий інструктор по спорту вважають Людмилу Царенко з колгоспу ім. Куйбишева. Досягнення в неї невеличкі — залучила до занять фізкультури і спортом три чверті всіх працюючих (цифра зі звіту), а в змаганнях кожен з них протягом року взяв участь три рази. У колгоспі «Дружба» Періаського району інструктором по спорту працює Світлана Періас. Якщо вірити цифрам із звіту, то в цьому колективі кожен третій фізкультурник, значивець ГПО і розрядник (підготовлений тільки торік). Де вони склали нормативи, коли, на яких змаганнях? У селі вони не проводяться місяцями, а районі від випадку до випадку, на обласних турнірах представники району здебільшого показують нульові результати. На кого ж петрівчанам рівнятися? На тих, хто вміє «гратися фальшивими цифрами»?

Гадаємо, незаслужено похвала тільки нашкодить. Визнання кращого за професією, треба перевірити достовірність результатів його роботи без формалізму.

М. ШЕВЧУК,
спеціор «Молодого комунара».

Що може інструктор?

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ:
ПРОБЛЕМА КАДРІВ

Із шести учасників ніхто не міг відповісти на це запитання. В тирі «Кращий» результат одного з них — 25 очок. Тоді не підтвердили нормативу чотири багатоборці з Новомиргорода, по три з Бобринця і Компаніївки. А в протоколах вони були записані як розрядники і значківці.

Подібні прикраси трапляються майже на кожному обласному турнірі. Навіть на Х обласному фіналі першості країни з багатоборства ГПО на призи «Комсомольськой правди» стартували початківці без певної підготовки. Фізкультурні активісти Ленінського району м. Кіровограда, скажімо, не знайшовши перспективних багатоборців у колективах фізкультури і спортклубах, просили виступити за команду...відповідальних працівників облспорткомітету.

То де ж тоді інструктори по спорту, які мають готувати спортсменів до змагань? Можливо, на тривалих канікулах? Ні. В області нині є тільки штатних 315 інструкторів. Ім допомагають ще більше 29 тисяч громадських інструкторів і суддів, що числяться у звітах. На одного з них у середньому припадає 12 фізкультурників. В такій невеликій групі є можливість працювати з кожним індивідуально. Щодня.

То що ж може інструктор? А може він багато.

Ось, наприклад, у колгоспі «Україна» Знам'янського району на посаді інструктора працює Олена Харланова. Фахівець з вищою освітою. Робочий день вона починає в дитсадку, де допомагає вихователям проводити урок бадьорості з малюками. Потім її дорога — на польовий стан тракторної бригади, в тваринницьке містечко, в автогараж. Розповідь про нормативи і вимоги комплексу ГПО, покаже, як робити нові вправи виробничої гімнастики, влаштовує бліс-турнір з мінімальною кількістю учасників, покличе їх на вихідний день для

турнірах під девізом «Всією бригадою — на старт!».

Такий орієнтир вибрали інструктори Валерій Петриченко (колгосп «Победа» Маловисківського району), Віктор Мурованій (Заваллівський графітовий комбінат), Володимир Бегметюк (радогосп «Червона зірка» Бобринецького району), Алім Волошин (колгосп ім. Калініна Новоукраїнського району), Петро Кучеренко (колгосп «Родина» Ульяновського району).

Є інструктори, досвід яких варто узагальнити, є такі, котрим слід допомогти. А є й такі, котрі не знають своїх обов'язків або просто лінуються працювати.

На Кіровоградській телеграфно-телефонній станції деякий час була інструктором Людмила Качман. Намагалась підготувати юнаків і дівчат до складання нормативів ГПО, проводила шахові турніри, організовувала турпоходи вихідного дня. Дещо їй вдалося зробити в напрямі активізації спортивно-масової роботи. Та помітного зростання так і не сталося. Інструктори не дали змоги визначитись до кінця. Її випускниця факультету фізвиховання, примушували чистити телефонну апаратуру, вона була навіть посылною. І Людмила не змиралась з таким ставленням до неї — знайшла роботу за спеціальністю в іншому місці. А колектив фізкультури ТТС залишився без фіорга.

Кілька днів тому міська рада ДСТ «Колос» провела ліжний крос. Запрошення взяти участь у цих змаганнях надійшли в усі 18 колективів фізкультури. А змагались лише 4 команди з мінімальною кількістю учасників. Не стартували тоді представники колективу фізкультури обласноїспілки, де інструктором Віктор Сеников, теж випускник факультету фізвиховання пед-

села Кіровоградського району Іншої думки. Закінчив Київський інститут фізкультури і тепер працює в місцевому колгоспі ім. Леніна, теж на посаді інструктора-методиста з виробничої гімнастики. Його вихованці в усіх збірних Долинського району. Сам він незмінний учасник фіналів області з багатоборства ГПО. Ні, не в кабінеті його робоче місце, не нудує він без роботи. Євгену завжди «ніколи». Він часто дорікає сам собі: не встиг перевірити майстерність школярів, які через рік мають поповнити колгоспний колектив фізкультури; не вистачило години, щоб дообладнати смугу перешкод, бо вже треба їхати на засідання райради ДСТ «Колос».

То хто ж тоді він, Євген Бондюк? Інструктор-методист з виробничої гімнастики, чи тренер? Мабуть, настав час установити точно, виходячи з того, чим займається він. Можливо, інструктор фізкультури, чи інструктор-тренер. ОДГО громадських інструкторів і суддів. На перелік — їх тисячі. І що з того? Мало хто з них знає хоч би основні розрядні нормативи, вимоги комплексу ГПО, вміє скласти протокол змагань. Тож більшість їх судять одні і ті ж — з числа вчителів фізкультури, штатних тренерів, відповідальних працівників спорткомітетів. А в колективі штатний інструктор, який записав красномовну цифру у звіті про підготовку громадського активу, сам очолює по кілька секцій, сам судить змагання. Сам, бо йому «за це платять гроші».

Бездіяльні громадські інструктори в більшості сільських районів області. Для прикладу наведемо Голованівський. В багатоборстві ГПО «збірний район» захопила лідерство з тих пір, як колектив фізкультури Побузького нікелевого за-

КОНКУРС

У фізіотерапевтичному відділенні обласної лікарні проводився конкурс на іграшки за професією.

Конкурс проходив у два тури, яким передувала своєрідна розминка на ерудіцію «Як ти знаєш свій край?». Найкраще на запитання відповідали Л. Дун і О. Діхтар. За підсумками обох турів переможцями вийшли масажисти О. Паскальський і В. Тначик, інструктори Т. Возкодав і Л. Дун.

На знімку: переможці конкурсу (зліва направо) В. ТНАЧИК, Л. ДУН, О. ПАСКАЛЬСЬКИЙ і Т. ВОЗКОДАВ.

Фото Л. МЕЛЬНИЧЕНКА.

Спорт

Спорт

Спорт

ФУТБОЛ

М'ЯЧ У ГРІ

Спорткомітет УРСР і республіканська федерація футболу затвердили календар ігор першого кола асесюноної першості серед клубів другої ліги шостої, української зони. Як ми вже повідомляли, кировоградська «Зірка» нинішнього сезону виступатиме в другій групі, де крім неї будуть вести боротьбу ще два наддніпрянські колективи: «Ат-

лантика» (Севастополь), «Маяк» (Харків), «Океан» (Керч), «Стахановець» (Стаханов), СКА (Одеса), «Металург» (Дніпропетровськ), «Кристалл» (Херсон), «Кривбас» (Кривий Ріг), «Шахтар» (Горняків), «Суднобудівник» (Миколаїв), «Новатор» (Жданов), «Колос» (Павлоград).

Перший тур стартує 31 березня. «Зірка» проведе

його на виїзді. У Херсоні квітня в Одесі поміряє- вона зустріне з міс- тьськими силами з одеськими цевим «Кристалом», а 3 арміями.

Наводимо календар подальших ігор першого кола:

- 8 квітня, неділя — «Зірка» — «Суднобудівник»;
11 квітня, вівторок — «Зірка» — «Кривбас»;
17 квітня, вівторок — «Новатор» — «Зірка»;
20 квітня, п'ятниця — «Шахтар» — «Зірка»;
27 квітня, п'ятниця — «Зірка» — «Металург»;
5 травня, субота — «Зірка» — «Стахановець»;
8 травня, вівторок — «Зірка» — «Маяк»;
18 травня, п'ятниця — «Колос» — «Зірка»;
26 травня, субота — «Зірка» — «Океан»;
29 травня, вівторок — «Зірка» — «Атлантика».

ПРИМІТКА: Ігри проводяться на полях команд, ви- значених першими.

ТУРНІРНЕ ТАБЛО

ПЛАВАННЯ. У басейні Світловодського спорткомітету заводу чистих металів закінчилась першість області серед юних плавців 1970—1971 років народження на приз газети «Советский спорт» — «Веселый дельфин». Найкращий час на голубих доріжках мали кировоградці Оксана Чухрай, Сергій Бершадський, олександрівський Володимир Шаповалов та Оксана Брижата зі Світловодська.

Обласна рада ДСТ «Авангард» провела в олександрійському басейні «Дельфін» першість серед команд середніх спеціальних навчальних закладів. Швидкі секунди показали плавці місцевого індустріального технікуму, кировоградських будівель-

ного та машинобудівного технікумів.

Вихованці світловодського тренера Анатолія Котенка майстри спорту Юлія Крижан та Марина Корвєгіна з підсумками 1983 року увійшли в десятку найкращих плавців України. У першій — друге місце на дистанції 200 та п'яте на 100 і п'яте на 200 метрів пільним стилем. У Корвєгіної — третій час на 100 і п'ятій на 200 метрів плавання стилем батерфляй.

КУЛЬОВА СТІЛЬБА. Змаганнями з кульової стрільби почалася спартакіада-84 виробничого об'єднання по сілках «Червона зірка». Найкращими були постріли збірної команди механічного об'єднання № 2, а в особистому залку під значимим токар інструментального цеху Володимир Стрельцов (96 очок із 100 можливих у правій MB-2).

ВІВТОРЕК

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.35 — Документальний фільм «Будь корисним людині». «Чому світить Сонце?». «Нарти гравців і розважальності». 9.15 — Телефільм «Петля». 2 серія. 10.20 — Концерт лауреатів премії Ленінського комсомолу. 11.20 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Сільський горизонт. Документальний фільм «Господарський розрахунок директора Попова». «Шляхом пошуку». «Турботи «Північного»». 15.50 — Грає Зразково-показовий оркестр Внутрішніх військ МВС СРСР. 16.25 — Новини. 16.30 — Знай і умі. 17.15 — Розповіді наших кореспондентів. 17.45 — Творчість юних. 18.15 — Стадіон для всіх. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Що може колектив. Передача 3. «В Дому Курчатов». 19.55 — Телефільм «Петля». 3 серія. 21.00 — «Час». 21.35 — Зустріч з оперою. М. Римський-Корсаков. 22.45 — Сьогодні у світі.

ЦТ

10.00 — Новини. 10.20 — «Фольклорні мотиви». Фільм-концерт. 10.35 — Шкільний екран. 7 кл. Фізика. 11.05 — Фільм «Якось», через двадцять років. 12.20 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — Срібний дзвіночок. 16.30 — Телефільм «Розмова про покликання». 16.50 — «В цей день, 40 років тому...». До 40-річчя визволення м. Херсона від німецько-фашистських загарбників. 17.50 — «Красувка». Радянська Букварна. Концерт. 18.00 — «У нас в колективі». Шахта імені 60-річчя Великого Жовтня виробничого об'єднання «Добросантрайт». 18.30 — «Солов'їн романс». Музичний фільм. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — На параді денному. 19.45 — Концерт камерного оркестру Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка. 20.40 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — «Ракурси пригодницького фільму». Кіновісторія. Художній телефільм «Чорний трикутник». 1 серія. 23.10 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Документальний телефільм «Земський запозичення». 8.35, 9.35 — Музика. 2 кл. Е. Гріг. «Пер Гюнт». 9.05, 13.05 — Французька мова. 10.05 — Учень ПТУ. Естетичне виховання. Графіка. 10.35, 11.35 — Фізика. 8 кл. 11.05 — Шахова школа. 12.05 — Загальна біологія. 9 кл. 12.35 — Історія. 7 кл. 13.35 — Школа господарювання. «Курвати — це не просто». 14.20 — В. Гюго. Сторінки життя і творчості. 15.15 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — Тележурнал «Співдружність». 18.45 — «...До шістнадцяти і старші». 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею: «Спартак» — «Динамо» (Москва). 2 і 3 періоди. В перерві — 20.05 — Вечірня навка. 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Смак хліба». Фільм 1. «Хліб наш насущний». 22.55 — Спорт за тиждень. 23.25 — Новини.

СЕРЕДА

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.35 — Документальний фільм «Феміда на спортивній арені». «Діло радить в вами». 9.10 — Телефільм «Петля». 3 серія.

10.15 — Клуб мандрівників. 11.15 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Для радянської людини. Документальні фільми «Лікування висотою». «Директорські будні». 15.25 — Концерт. 16.00 — Новини. 16.10 — Російська мова. 16.40 — Зарубіжна образотворче мистецтво. Петер Пауль Рубенс. 17.25 — «До шістнадцяти і старші». 18.10 — Концерт Н. Гедди (Швейцарія). 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Мультифільм «Зловотний бік Місяця». 19.10 — Сучасний світ і робітничий рух. 19.40 — На екрані — кінокомедія «Візантія». 21.00 — «Час». 21.35 — Документальний телефільм «Юрій Бондарев». 22.35 — Сьогодні у світі.

ЦТ

10.00 — Новини. 10.20 — Грає оркестр народних інструментів Львівської державної консерваторії імені М. Лисенка. 10.55 — «Живе слово». Літературно-мовні зв'язки українського і болгарського народів. 11.40 — Шкільний екран. 5 кл. Музика. Г. Майборода. Опера «Арсенал». 12.15 — Новини. 16.00 — Новини. 16.10 — Срібний дзвіночок. 16.30 — Кіноогляд «Резонанс». 17.30 — «Продовольча програма: справа кожного». Хімізація сільського господарства на Львівщині. 18.00 — Корисні поради. 18.30 — Концерт народної пісні. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Школа і час: проблеми, пропозиції. 19.45 — Факти свідчать. 20.15 — Концерт старовинної музики. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Телефільм «Чорний трикутник». 2 серія. 22.40 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Документальний телефільм «Шлях до білого поля». 8.35, 9.35 — Астрономія. 10 кл. 9.05, 12.35 — Німецька мова. 10.05 — К. Паустовський. «Мешорська сторона». 10.35, 11.40 — Музика. 5 кл. Опера М. Римського-Корсакова «Снігуронька». 11.05 — Тележурнал «Сім'я і школа». 12.10 — Зоологія. 7 кл. 13.05 — Теленарис «Формула життя». 13.35 — О. Блон. «Двадцять». 14.05 — «Космічний вимір». Сторінки літпису». Фільм 2. «Космічна весна». 15.05 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — Вільне хороше товариш. 18.45 — Народні танці Дагестану. 19.00 — Сільська година. 20.00 — Вечірня навка. 20.20 — Міжнародний турнір з боротьби самбо пам'яті А. Харлампієва. 20.50 — Науково-популярний фільм «Солов'їн гай». 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Смак хліба». Фільм 2. «Хліб і земля». 22.40 — Науково-популярний фільм «Метал для майбутнього». 22.50 — Новини.

ЧЕТВЕР

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.35 — Науково-популярні фільми «Людина в людині». «Індійські казки». 9.15 — На екрані — кінокомедія «Візантія». 10.35 — Спілас Р. Ібрагімов. 11.00 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Комуністи 80-х. Документальний телефільм «Адреса відомо». «Як стати мільйонером». 15.40 — Фільм-концерт «Під зямлі». 16.10 — Новини. 16.15 — Шахова школа. 16.45 — У концертному залі — школярі. 17.45 — Вірші П. Богданова. Читав автор. 18.00 — Ленінський університет мільйонів. «Два світи — два політики».

Про антивсесвітній рух на сучасному етапі. 18.30 — У кожному малюнку — сонце. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Наука і життя. 19.30 — І. Гайдю. Концерт для скрипки з оркестром до мажор. 20.00 — Документальний телефільм «Зустріч з батьком». 21.00 — «Час». 21.35 — Обговорюємо проект ЦК КПРС про шкільну реформу. 22.05 — Дивертисмент з балету Л. Мінкуса «Пахита» виконують народні артисти РРФСР Н. Павлова та В. Гордєєв. 22.35 — Сьогодні у світі.

ЦТ

16.00 — Новини. 16.10 —

Срібний дзвіночок. 16.30 — Республіканська фізико-математична школа. Секція математики. Малої Академії наук. 17.15 — «Комуністи 80-х». У партійних організаціях Ленінського району м. Львова. 17.35 — Ліричні мелодії. 17.45 — «Екран пошани Українського телебачення». Нарис про доярку колгоспу «Дружба народів». Красногвардійського району Кримської області З. Я. Лопатіну. 18.00 — Кінопрограма «Вітчизна моя неозора». 18.30 — Народні таланти. (Кіровоград). 19.30 — «З людьми і для людей». Нарис про Героїв Соціалістичної Праці голову колгоспу «Україна» Машівського району Полтавської області П. П. Нестеру. 20.00 — Інтерв'ю. 20.40 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Телефільм «Чорний трикутник». 3 серія. 22.45 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Документальний телефільм «Мистецтво виходить на вулицю». 8.35, 9.35 — Загальна біологія. 10 кл. 9.05, 12.10 — Іспанська мова. 10.05 — Російські народні пісні (історичні). 10.35, 11.40 — Фізика. 9 кл. 11.05 — Мамина школа. 12.40 — О. С. Гриббодов. Сторінки життя і творчості. 13.30 — Фільм із субтитрами «Вершини без голови». 15.05 — Новини. 18.20 — Концерт Великого симфонічного оркестру Центрального телебачення і Всесоюзного радіо. 19.00 — Служба Радянському Союзу! 20.00 — Вечірня навка. 20.20 — Музична передача за участю артистів естради і цирку. 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Смак хліба». Фільм 3. «Хліб і люди». 22.50 — Новини.

П'ЯТНИЦЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.35 — Телефільм «Пісня любові». 1 і 2 серії. 11.05 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Людина і природа. Документальні телефільми. 15.30 — Концерт оркестру симфонічної і естрадної музики ЦТ і ВР під керівництвом О. Михайлова. 16.20 — Новини. 16.25 — Сьогодні і завтра підмосков-

ного села. 16.55 — Горизонт. 17.55 — Прем'єра документального телефільму «Врати Орбелі». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Тележурнал «Співдружність». 19.30 — Чемпіонат СРСР з футболу: «Дніпро» — «Динамо» (Мінськ). 2-й тайм; 20.15 — «Динамо» (Тбілісі). — «Спартак» 2-й тайм. 21.00 — «Час». 21.35 — Спілас Мірей Матьє (Франція). 22.35 — Документальний телефільм «У каньйонах Чарина». 22.50 — Сьогодні у світі.

ЦТ

10.00 — Новини. 10.20 — Виробнича гімнастика. 10.30 — «Слово — пісня». Т. Т.

Шевченко і народна пісня. 11.40 — Шкільний екран. 5 кл. Музика. «Творчість С. П. Людкевича». 12.15 — Новини. 12.30 — Світ поезії. Р. Верс. 16.00 — Новини. 16.10 — Срібний дзвіночок. 16.30 — «Звучить гітара». Концерт. 16.40 — Для старшокласників. «Девіз: відродження, мужність і честь». 17.30 — «В майстерні художника». В. Матюшенко. 18.00 — «Пісні волинських озер». Музичний фільм. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу: ЦСКА — «Динамо» (Київ). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Спортивна програма. 1. Чемпіонат СРСР з хокею: «Динамо» (Москва) — «Скіл». 2 і 3 періоди. 2. Чемпіонат СРСР з футболу: «Шахтар» (Донецьк) — «Жальгіріс» (Вільнюс). 2-й тайм. По закінченні — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Науково-популярний фільм «В об'єктиві — тварини. Лисиця». 8.35, 9.35 — Географія. 8 кл. 9.05, 12.35 — Англіська мова. 10.05 — Учень ПТУ. Астрономія. Плавачи. 10.35, 11.40 — М. Пришвін. «Комора сонця». 5 кл. 11.05 — Основи Радянської держави і права. 8 кл. «Вступуючи в ряди робітничого класу...». 12.10 — Теленарис «Повторення пройденного». 13.05 — Творчість Курпінських. Передача 1. 13.35 — «Звездар». Науково-популярний журнал. 14.20 — Т. Драйзер. Сторінки життя і творчості. 15.05 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — «Служба, якщо хочете...». Старовинні романи і палеси у виконанні народної артистки СРСР Л. Зінної. 18.55 — Документальний телефільм «Челюсінська епопея». 20.00 — Вечірня навка. 20.15 — Світ і молоді. 20.50 — Ф. Ліст. Угорська рапсодія № 6. 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Смак хліба». Фільм 4. «Хліб Вітчизни». 22.50 — Документальний телефільм «Нижньогородський Кремль». 23.05 — Новини.

СУБОТА

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.30 — Концерт Академічного хору російської пісні ЦТ і ВР. 9.15

ЦТ

10.00 — Новини. 10.20 — Кінопрограма «По Радянській Україні». 10.50 — Грають юні музиканти. 11.20 — Доброго вам здоров'я! 12.00 — «Приманкається побачення». Естрада розважальна. Передача. 12.30 — «Погляд у майбутнє». Яким бути автомобілем. 13.30 — Новини. 13.40 — «Наука і час». Нова техніка для шахтарів. 14.10 — Для дітей. Художній телефільм «Остання дільня». 15.15 — Концерт з творів М. Колесси. 16.30 — Кіноне-відіали. Ведучий В. Коротич. 17.30 — «Старби музеїв України». О. Саврасов. «Весна». 17.45 — Тележурнал «Сонячні кларнети». Самодіяльні художні колективи Львівської та Івано-Франківської областей. 19.00 — Актуальна камера. 19.40 — Продовження тележурналу «Сонячні кларнети». 20.50 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Пані Марія». 23.00 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Якщо хочеш бути здоровим. 8.25 — Документальні телефільми «Вчитися, щоб уміти». «Вільні поля наїди». 9.20 — «Ранкова пошта». 9.50 — Вірші читають поети. 10.20 — Програма Азербайджанського телебачення. 11.40 — «Тамбовська казка-чепайка». Читав народний артист РРФСР М. Козанов. 12.20 — Концерт класичної музики. У програмі твори Е. Гріга. 12.45 — «Віражі». Змагання з півсько-технічних видів спорту. 14.20 — Музичний кіоск. 14.50 — Мультифільм «А в цій казці було так...». 15.00 — Клуб мандрівників. 16.00 — Міжнародний огляд. 16.15 — Москва. Великий зал консерваторії. 18.00 — Телефільм «Не хочу бути нещасливим». 19.10 — Здоров'я. 20.00 — Вечірня навка. 20.15 — Чемпіонат СРСР з футболу: «Торпедо» — СКА. 2-й тайм. 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Олександр Попов».

НЕДІЛЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.35 — Документальний фільм «У цьому місті». «Переліт Хмельницький». 9.00 — Днярел. 9.30 — Будильник. 10.00 —

ЦТ

10.00 — Новини. 10.20 — Сонячне коло. 10.50 — Сьогодні — День працівників житлово-комунального господарства УРСР В. Д. Плещенко. 11.20 — Телефільм «Сервіс по-напратськи». 11.40 — Слава солдату. 12.40 — Новини. 12.50 — «Катрусини мріяли». 13.55 — «Грай пізнання». Нові відкриття вчених-археологів. 14.50 — «Село і люди». До 30-річчя початку масового освоєння цілих земель і перелогівих земель. 15.20 — В. Алексієнко. «Людина». 6 симфонічних новел. 16.00 — Наші прем'єри. Ю. Дольд-Михайлик. «У чорних ліній». Телевізійна програма. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Літературний вечір нагородата Державної премії Української РСР ім. Т. Г. Шевченка 1984 р. Л. Вищеславського. До 70-річчя дня народження. 20.30 — «Діпнікі акорди». Фільм-концерт. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Естрадний калейдоскоп. 22.25 — Новини.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Виступ ансамблю «Трудолі резерви». 9.00 — Російська мова. 9.30 — Документальні фільми. 10.05 — Л. Бетховен. Симфонія № 3. 10.55 — Науково-популярний фільм. 11.15 — Очевидне — немовірне. 12.15 — Телефільм «Кармелі» Сторінки паритету. 13.30 — М. Горький. «Казки про Італію». 14.20 — Документальний телефільм «Георгій Димитров — сторінки життя». 15.15 — Розповідать наші кореспонденти. 15.45 — Чемпіонат СРСР з хокею: «Торпедо» — «Спартак». 2 і 3 періоди. 17.15 — Документальний фільм. 17.30 — Видатні радянські виконавці — лауреати Ленінської премії. Святослав Ріхтер. 18.40 — Державний Російський музей. Життєпис Староданової Русі. 19.10 — Кубок СРСР з хокею з м'ячем: «Сніске» (Красноярськ) — «Динамо» (Москва). 2-й тайм. 20.00 — Вечірня навка. 20.15 — Людина. Земля. Всесвіт. 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Зорі Парижа».

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодий комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділа комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва

«Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України

м. Кіровоград, вул. Глінок, 2.

ВН 07054

Обсяг 0,3 друку. вкр. Індекс 61103.

Зам. № 140.

Тираж 59076.